اطرافنده بر یبانجی‌نك وجودینی تفرس ایتدیمی ، نغمات لطیفه‌سنی آهنکسز بر جیولتی‌یه تبدیل ایدر . آغاجلرك ذروه‌سنه قاچار ، اوراده حولتیسنه دوام ایدر فقط بو جیولتی‌یی او قدر حدتله وچرکین بر صورتده اظهار ایدرکه انسان بوسبتون بشقه کریه سسلی برقوش اوتیور صانیر ،

بوقوشلر سائر انواع طیوره قارشو پك مخاصم اولدقلری کبی ایکی ارکك شامه قوشی بیله بری برینه دشمندر . قاغه قاغه‌یه ایکی ارککی بر آره‌یه کتیرلسه همان برمجادلهٔ شدیده‌یه باشلارلر ویکدیکرینی اولدیره‌جك قدر برحدت کوستریرلر .

بر قفس ایچنه حبس اولندیغی زمان شامه‌یه بلبل کبی باقملی . کوچك حشراتی اکل ایتمکدن خوشلانیر . یمورطه صاریسی ویم‌ده‌یر . شامه بلبلدن بر آز بیوجکدر . قویروغی‌ده بلبلدن اوزوندر . باشی بیونی ، آرقه‌سی سیاهدر . قویروغنه یقین قسمیله قارنی ، قویروغنك یان تویلری بیاضدر . شامه بر کوشه‌یه بوزولمش راحته وارمش اولدیغی کوریلورسه پك بیاضلغی فرق اولنمز ، فقط اوچارکن بوبیاض تویلر ظاهر اولور وحیوانه لطافت ویرر . دیشیلرك قارن وکوکس طرفلری اسمرمسی وغایت خوش برقرمزی رنکده‌در . برموسمده اوچ یمورطه‌دن بش یمورطه‌یه قدر یمورطلار .

شامه‌یی غایت کنیش واورطه‌یه ینه طبیعی بر آغاجلق قونیله بیله‌جك بر قفس ایچنده بسله‌ملی . دها ایوسی اطرافی تل چکیلی برکوچك باغچه‌ده بولندیرملی . تبدلات هوادن پك زیاده متأثردر . هوا صیجاق اولورسه تویلرینی دوکر . هوانك تبدلیله قوشه قورقاقلق ، اورککلك کلیر . قفسنك ایچنده مخفی وقرا کلق کوشه‌لر بولنملی ، بولنمزسه زواللی قوشه فلج کلیر . ایکی ارککی برقفسه قویماملی .

برشامه قوشی ۷۵ دن ۱۵۰ فرانغه قدر صاتیلیور . فیئاتنك بویله یوکسك اولمسی اوروپایه پك آز نقل ایدلمسندن ودیشیلرینك الده ایدیله‌رك چفتلدیرلمسی ویاورو چیقارتدیرلمسی هنوز ممکن اوله‌ما - مسندندر . هنده شامه قوشنه ترنماتیله خوش صداسیله تقرب ایدن و ( داپول ) تسمیه اولنان برقوش دها واردر . بوقوش اوتمسیله مشهور اولدیغی قدرده غوغاجیلغیله شهرت آلمشدر . هنده اکثریا بونی دوکشدیرمك ایچون بسلرلر .

بزم سقا قوشلرینه بر درجه‌یه قدر مشابهتی واردر فقط انلردن دها بیوکدر .

---

## ثروت فنونك رومانی

## کنجلك

مؤلفی فرانسوا قوپه — مترجمی احمد احسان

۹۷ نجی نسخه‌دنبری مابعد وختام

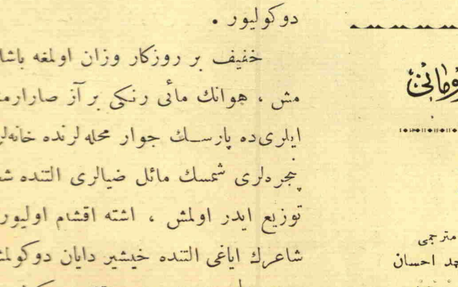

اول امرده آمه‌ده زوجه‌سنه پرستش ایده‌رك سوییور ، بوراسی آشکار ؛ موریسك اوغلی کوچك موریسی‌ده کندی اولادی کبی تلقی‌یه آلشمش . واقعا مور- یسك اوغلی‌ده اوزون آلتون رنکنده صاچلری ، لطیف سیماسی ، ظریف اندامیله الحق سویله‌جك بر چوجق ایدی . مادام ویولته کلنجه ، بو قادینك حالنده عمیق مؤثر برحال حزن واردر ، کورنلر قلباً روحاً غایت منکسر اولدیغنی اکلار . فقط آمه‌ده‌یه عطف ایتدیکی نظرلردخی غایت متشکرانه حلیمانه‌در . یا عالیجناب لوئیز ژه‌رار ! اواختیار قیز ! عالیجناب قیز خانه‌نك روحی کسلمش ، اوده و هرکس بیننده حسن ائتلاف و محبتك حکمران اولمسنه حصر وجود ایتمش . هله سنی ایلریلدکجه متروك برحاله کلن اختیار والده ژه‌راره صوك درجه محبت وشفقتله باقار اولمشدر . خلاصه آمه‌ده‌نك حیاتی منتظم ، سوییور ، سویلیور . فکری ایچون قلبی ایچون آسوده و لطیف اعتیادلر تأمین ایلمشدر . اوت ؛ آمه‌ده مسعود ومستریحدر .

بورالرینی دوشونن پول سیلله‌ری واغوننك کوشه‌سنه بوزولمش اوله‌رق عادتا ارقداشی آمه‌ده‌یی غبطه‌یه باشلامش ایدی ؛ آمه‌ده بوکونك لطافت هواسنه ، موسم حزانك روحفزا حالنه مغلوب اوله‌رق آغر آدیملرله اخلامورلر التنده کزییور ایدی .

آمه‌ده‌نك اطرافنده اغاجلرك یپراقلری دوکولیور .

خفیف بر روزکار وزان اولمغه باشلا- مش ، هوانك مائی رنکی بر آز صارارمش ایلری‌ده پارسك جوار محله‌لرنده خانه‌لرك پنجره‌لری شمسك مائل ضیالری التنده شعله توزیع ایدر اولمش ، اشته اقشام اولیور . شاعرك اياغی التنده خیشیر دایان دوکولمش یپراق سطحی اوستنه بشقه یپراقلرده دوکولیور . صوك کیجه دوام ایدن آیازیاپراقلری کاملاً یاقمش ایدی . قرمزی رنکلری ، قورو سطحلری ایله اغاجلره اوقدر خفیف صورتده مربوط ایدیلرکه وزان اولان بادمسا یواشجه تماس ایتدکجه اونلری برر برر طوپلایور ، یره دوشه‌یور ایدی . روزکارك تماسیله قوپان هر یپراق جو هواده شویله بر قوس رسم ایلدکدن صوکره یرده‌کی سائر ارقداشلرینك اوزرینه اینیور .

آمه‌ده ویوله‌ت غایت متفکر بولنیور ایدی .

مسعود اولمسی لازمکلیر . طالعنه داریله‌جق نه‌جهت وار ؟ زوجه‌سی دائما سودیکی ارزو ایتدیکی قادین یعنی ماریا دکلمی ؟ اوقادین سایه‌سنده اك نازك اك ظریف بر رفیقهٔ حیاته مالك اولمه‌مشمی ؟ اویله اما پك ایی بیلیورکه ماریا آمه‌ده ایله ازدواجه



موافقت کوستردیسه اوده موریسك فراش مماتده بیان ایتدیکی ارزویه اطاعت ایچوندر . قطعیاً امین که ماریانك قلب محبتی اومجروح عسکری آغوش ابدیسنه الان مقبر فنایه مدفوندر . قادینك اعماق قلبیه‌سنده برنقطهٔ مقدسه وارکه اورایه آمه‌ده‌نك دخولی قطعا قابل دکلدر ، اوراده برشعلهٔ امیدکبی کیجه کوندوز موریسك ، ماریانك کندینی بلا پروا تسلیم ایتدیکی اوسوکیلی آدمك ، بردانه یاوروجغك پدرینك ، محبتندن آیریله‌رق قاننی وطننه فدا ایدن عالیجناب عسکرك خیالی پارلیور . آمه‌ده زوجه‌سنك شکرانندن ، صداقتندن امین اوله‌بیلیر ، فقط اصلا عشقنه مظهر اوله‌میه‌جق . بررقیب فنایاب شکلنده موریس دائما کندی اره‌لرنده موجود . آه اوموریس ! حالبوکه زواللی ماریایی نقدر آز وفنا سومش ایدی . ماریا تخطر ایتملی که موریس کندینی اولا دام اغفاله دوشورمش ، ترك ایتمکه قالقشمش . آمه‌ده اره‌یه کیرمه‌مش اولسه‌ایدی زوجه‌سی اولمق غیر قابل بولنمش ایدی . یابیلسه ایدی که محاصره زماننده زوجه‌سنی اونوده‌رق آلفته‌لرله ذوق وصفایه‌ده دالمش ایدی . خیر ! بونلردن اصلا خبردار اولمیه‌جق ! آمه‌ده ترك دنیا ایتمش بر آدمك خاطره‌سنه خلل کتیرمیه‌جك قدر اصحاب نزاکتدندر ، هم ماریاده‌کی صداقت حسیات وخاطره‌یی تقدیر ایلیور ، لکن معذب‌ده اولیور . دیمك آمه‌ده‌نك ، نامنی ، شهرتنی ، حیاتنی تخصیص ایتدیکی قادین ناقابل تسلیه بربدبختدر ، نه‌چاره ، تحمل ایتملی . هرنقدر تکرار قوجه‌یه وارمش ایسه‌ده ماریا اعماق قلبیه‌سنده دائما طولدر ، واقعا آرقه‌سنه آچیق رنك اثواب کییور ایسه‌ده کوزلری ، تبسمی دائما عالم ملال وماتم‌ده زبوندر .

یاننده باباسی کبی موریس اسمنده ، باباسنه آتشین وظریف سیماسیله غایت بکزر سوملی چوجق بولندقجه اصل موریسی اونوتمق قابلمی ؟ آمه‌ده حس وحکم ایلیورکه بو چوجق برقاچ سنه صوکره متوفی موریس کبی آتشین حشری بر آدم اوله‌جقدر . فقط شاعر اونوتمیورکه حالت احتضارده بولنان رفیق قدیمی کندینه اولادینی امانت ایتمشدر . بناءً علیه چوجغه قارشی غایت محبتلی ومشفق داورانمغه غیرت ایلیور ، هله تعلیم و تربیه‌سنه چوق اعتنا ایدییور . بعضاً چوجق‌ده ، باباسنده اولدیغی کبی ، بعض تمایلات و افکار کوردکجه غایت سومش فقط یوزندن زیاده فلاکت چکمش اولدیغی رفیق قدیمنی یاد ایدردی . نه یاپسه چوجغه رابطهٔ حقیقیه ایله مربوط اولمغه ، ماریا ایله اولان ازدواجدن اولادی اولمدیغنه کوره شو چوجغی اولادایدنمکه موفق اوله‌مزدی .

برده تأمل ایدیکزکه زواللی آمه‌ده‌یه غبطه ایلیورلر . مالك اولدیغی جزؤی ذوق و نشئه پك چوق مایهٔ کدر والمله قاریشق . زواللی آمه‌ده بوالمنی کیمسه‌یه حتی عالیجناب لوئیزه‌ده آچه‌میور ؛ شمدی ایسه لوئیزك کندینه قارشی اولان حسیات حقیقیه‌سنه آکاه اولیور ؛ تأثر ایلیور ایدی . کاشکه اولی اکلامش اولسه ایدی . بلکه‌ده اصل سعادت اوراده ایدی .

یپراقلر دوکولمکده دوام ایدییور .

اوکون اوکله طعامندن صوکره آمه‌ده ویوله‌ت پول سیلله‌ری ایله ایکی ارقداش اخلامورلر آلتنده ، اغاجدن اغاجه اورو- مجکلرك قوردیغی آغلر آرقه‌سنده کزرکن سیغاره ایچوب زمان شبابت و خاطرات سالفه‌دن بحث ایتمشلر ایدی . اوزماندن بری برچوق وقایع تحدث ایتمش ، محاربه‌لر اولمش ایدی .

اسکی ارقداشلردن بحث ایتدیلر ، مثلا وقتیله مقتدر محرر اوله‌جق‌دیه حکم ایدیلن بریسی اهمیتسز غزته‌لره محررلك ایتمکله قالمش ، اشتغالات فن اداره وعلم ثروت ایله امرار زمان ایدن دیکری حکمسز بر خدمتده بولنمش ؛ بوکا مقابل وقتیله صنفده پك اهمیتسز کوردکاری بر دلیقانلی اورته‌یه چیقاردیغی ایکی مهم اثر ایله جداً اشتهار ایتمش ایدی .

خلاصهٔ کلام معهود قهوه خانه‌ده‌کی اوزون وقیصه صاچلیلرك هپسی بشقه بشقه برر شهراه حیات طوتمشلر ایدی .

ایچلرنده اك زیاده نظر نفرتله کوریله‌جك بریسی وارسه اوده آرتور پاپیلون ایدی . نصلسه توجه عامه‌یی قزانه‌رق بیوك برموقع صرافی طوتمش واستدیکی کبی پرنده آتمقده بولنمش ایدی . صرافلغه اساس سرمایه‌یی الدیغی قارینك بیوك جهازندن طوتمش ، صوکره پاره‌یی آرتدیره‌رق کیتدکجه ایشی‌ده توسیع ایلمش ایدی . چرکین وثقیل زوجه‌سی ایسه صوك درجه تعصب حاله دوشه‌رك چوجقلرینی راهبه سلکنه صوقمغه قالقمش ایدی . مع مافیه بوکیدیش ایله آرتور پاپیلونك دها چوق زنکین اوله‌جغنده شبهه یوقدی .

یاژوقله ! قهقهه‌دن قیرلمق ایچون ژوقله نامنی یاد ایکی ارقداشه کافی کلیور ایدی . زیرا مشهور آقتور کائنات لعبیاتی شهرت وغرابتی ایله استیلا ایلیور . ژوقله چوقدنبری کندینی پارس تیاترولرینه ربط ایدن رابطه‌یی بوزمش ، پوسته واپورلری کبی برقاچ دفعه آوروپا دوری یاپمش ، انکلیز کمیلری کبی تکمیل بحر محیطلری دولاشمش ، آمریقانك اك بیوك شهرلرنده ارائهٔ چهره ایدرك خلقی کندینه مفتون ایلمشدر . شمدی شیقاغوده‌در ؛ اوراده زیاده رغبت کوردیکی ایچون بتون بتون قالمق استیور . فقط بردها اوروپا دورلعبیاتی تکلیف اولندیغی ایچون خاطرات قدیمه‌سنه اطاعته تکرار برعتیقه کلمش ایدی .

پول سیلله‌رینك عزیمتندن صوکره

آمه‌ده حافظه‌سنده دها پك چوق خاطرات عتیقه اویاندیردی؛ حافظه‌سندن همان چیقمش برطاقملری کوز اوکنه کتیردی. مثلا مادام روژه‌یی دوشوندی؛ مادام روژه اوغلنك صورت مؤثره‌ده وفاتندن وماریانك آمه‌ده‌یه واردیغندن صوکره کوشهٔ سکونه چکلمش، میرالایك اوچ قیزینی یاننه آلوب اونلره جهاز ویرمشدر. کذلك مرتب قوماریونك قیزی روزین، شو بولیه بالوسنده بالاخره مصادف اولدیغی رفیقهٔ صباوت قیزده خاطرینه کلدی؛ اوندن صوکره روزینی بردها کورمه‌مشیدی. عجبا زواللی نه نه اولدی؟ آمه‌ده‌اونك ایچون بلکه اولمشدر دییوردی.

ای! آمه‌ده ویوله‌ت اسکی تصورات صباوتك نره‌ده؟ بو اقشام زمانك نصل سرعتله کچدیکنی دوشونیور، شقاقلرکده بلیرن بیاض صاچ تللرینه باقیورسك! نصل، امین اولدك یا؟ بو عالمده‌ایکی طرفدن شدیداً تظاهر ایتمش و اشتراك اولنمش برعشق غیر قابل وجوددر. محبت نیم صورتده انسانه عرض تبسم ایدر؛ درجه‌سی دور اولدیغی حالده فردای محبت غایت المناکدر. تسلیه یالکز اشتغالات ادبیه‌کده‌در. راحتی یالکز آثارادبیه کده، محررات شعریه‌کده بولیورسك دکلمی؟ حیف! اشته جاغك‌ده کچدی.

بواثناده یپراقلر دائما دوکولیوردی.

— انتها —

## شئونات

### مواد طبیه وصحیه

— ناتور جریدهٔ فنیه‌سنك ویردیکی معلوماته نظراً روماتیزمه‌یه مبتلا اولان خسته‌لری برانکلیز طبیبی کلی مقدارده کره‌ویز یدیرمکله تداوی وتشفیه ایتمکده ایمش. کره‌ویزی پارچه پارچه کسدکدن صکره یموشاینجه‌یه قدر قایناتملی وصوینی ایچملی ایمش. قاینامش کره‌ویزلری‌ده بر آز سود واون ایله برتنجره‌ده پیشیروب یملی ایمش. انکلیز طبیبك رأی وادعاسنجه بویمکه دوام اولنورسه روماتیزمه‌لر مندفع اولمقده ایمش.

### امور نافعه وطرق اختلاطیه

— آمریقاده بوستون ایله شیقاغو شهرلری ازه‌سنده برتلفون خطی تاسیس وکشاد اولنمشدر. ایلك دفعه‌یه مخابره‌یه آمریقانك ماساتوزت ایالتی وایسی طرفندن باشلانمشدر. خطك طولی ١٢٠٠ میل یعنی ١٩٣١ کیلو مترو اولوب خطك تللری ٥٤٠٠٠ یعنی وسطی حسابله برمیل باشنه ٤٥ دیرك واسطه‌سیله اوزادلمشدر. خطك پك اوزون اولمسی مناسبتیله ایکی قالین باقر تل واسطه‌سیله دور یاپلمشدر. باقر تلك ثقلتی برمیل مسافه‌ده ١٩٨ کیلو غرامدر. تکمیل خط بوحسابجه ٤٧٤ طونیلاته ثقلتنده دیمکدر.

### آثار عتیقه

— موسیو هوزی نامنده بر فرانسز بغداد جوارنده تلو موقعنده اجرا اولنان حفریاتده میدانه چیقاریلان کموش کوپلری موزه مدیری عطوفتلو حمدی بك افندی حضرتلرینك همتیله معاینه‌یه موفق اولدیغنی وبو کوپریلرك کلدانیلرك مصنوعاتندن بولندیغنی بارس آثار عتیقه انجمنه بیلدیرمش وبو اوانی‌نك اوزولرنده‌کی یازیلره دائر معلومات ویرمشدر.

### تجارت صنایع ومعادن

— بوغاز ایچنده پاشا باغچه‌سنده تأسیس اولنه‌جق اسپارمجت فابریقه‌سنك انشاسی ایچون برعثمانلی اونیم شرکتی تأسس ایتمش وانشاانه ابتدار اولنه‌رق برسنه‌یه قدر موم اعمالنه باشلانیله‌بیله‌جکی مروی بولنمشدر.

— روسیه‌نك (باکو) طرفلرنده بولنان پترول غازی معدنندن ١٠٠ ده ٣٠،٢٥ نسبتنده نفت یاغی چیقارلمقده ایکن اصول جدیده ایله ١٠٠ ده ٧٠، ٨٠ نسبتنده نفت یاغی افرازینه موفقیت الویره‌رك پترول غازی ایوجه اصلاح وتصفیه ایدلمشدر. بوسایه‌ده روسیه غازاخراجاتنك پك زیاده ترقی ایتمسی مأمولدر. روسیه حکومتی بوتصفیه اولنمش غازی سائرلرندن تفریق ایچون قرمزی بویایه بویاتمقده‌در. بوغاز (اقلر) دینلن یکی اصول لامبه‌لرله فوق‌العاده ضیا ویرمکده ایمش.

— فرانسه مهندسلرندن بری آلومینیوم معدنندن تللر وامنیت لامبه‌لری اعمالی اصولنی تدقیق ایله اشتغال ایلمشدر. آلومینیوم معدننك ثقلت اضافیه‌سی ٢،٥٧ اولدیغی ایچون غایت خفیف دیمکدر. آلومینیومدن اعمال اولنه‌جق بالجمله ادوات والاتك ثقلتی سائر معدنلردن اعمال اولندقلرینه نظراً خیلدن خیلی‌یه تنقیص اولنیور. بوتناقص ١٠٠ ده ٦٠ راده‌سنده اعتبار ایدیورلر. فیأتنه کلنجه ١٨٥٣ تاریخنده برکیلو غرامی ١٠٠٠ فرانق اولان آلومینیومك فیأتی ١٨٥٨ ده ١١٢ فرانغه ١٨٨٨ ده ٥٠ فرانغه ١٨٨٩ تاریخنده ٤٤ فرانغه، ١٨٩٠ ده ٤١ فرانق ١٨٩١ ده ١١ فرانق و ١٨٩٢ ده سکز، اون فرانغه قدر تنزل ایتمشدر. شمدی کیلونك فیأتی بش التی فرانق راده‌سنده‌در. برلین کیمیاکرلرندن دوقتور مایر نامنده بر ذات بو معدنك تصفیه واعمالاتنده غایت قولای واوجوز بر چاره کشف ایتمش اولدیغندن برکیلو غرامنك مصرفی ٥٥ سانتیمه قدر تنزیله موفق اولمشدر. بوفیأته باقیلیرسه عادی دمیردن معمول اشیادن زیاده آلومینیومدن معمول اشیانك دها اوجوز اولمسی لازم کلیر.

### زراعت

— حکومت سنیه‌جه انقره ولایتنده تفتیك کچیسی یتشدیرمك اوزره برنمونه مکتبی یاپتلمسی قرارکیر اولدیغی کبی ایدین ولایتنده بر زراعت مکتبی ازمید سنجاغنده برنمونه چفتلکی تأسیسنه وبروسه زراعت مکتبنك توسیعنه تشبث ایدلمشدر.

### طبیعیات

— بوهفته ایچنده رومانیانك مختلف محللرنده فیضان میاه وقوعه کلمشدر. بغدان طرفلرنده کویلر صو التنده قالوب تیمور یول خطوطی اوزرنده مواردات منقطع اولمشدر.

— هندستانك ماینپور ایالتنده‌ده فیضان میاهدن برچوق قریه‌لر صو التنده قالوب کلیتلی نفوس وحیوانات تلف اولمشدر. یالکز برقصبه‌ده ١٥ بیك نفوس مغروق اولدیغی مرویدر.

— صربستان‌ده دفعاتله شدتلی حرکت ارض وقوع بوله‌رق پك چوق خساری موجب اولمشدر. باغوتین‌ده دائرهٔ بلدیه محکمه ومکتبلر ییقلمشدر. یونانستانك یث شهرنده یکیدن حرکت وقوعه کله‌رك یرلر چاتلامش ومدهش حفره‌لر آچلمشدر.

### سرکیلر وقونغره‌لر

— اتحاد تیمور یوللرینه داخل حکومتلرك مرخصلرندن عبارت اولمق اوزره برن شهرنده بوسنه افرنجی حزیرانك التیسنده بر قونغره عقد اولنه‌جق وتیمور یوللرینه دائر مسائل فنیه ایله نقلیات حقنده استشاره ایدیله‌جکدر.

### متنوعه

— موسیو اوپل اسمنده بر ذاتك تدقیقنه نظراً سطح ارضك تقسیمات سیاسیه‌سی بروجه آتیدر: ٤ میلیون کیلومترو مربعی اراضی غیر مسکون و صاحبسزدر. ١٣ میلیون کیلومترو مربعی منتظم حکومتلر داخلنده اولمیوب ١١٧ میلیون کیلومترو مربعی محلی دخی منتظم ٧٥ عدد حکومتك تحت اداره‌سنده‌در. بوحکومتلرك پك چوغی کوچك اولوب باشلوجه ١٨ حکومتك اداره‌سنده اراضیٔ مذکوره‌نك ١٠٠ ده سکسان یدی قسمی بولنمقده‌در.

احمد احسان